

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

**GIDA İŞLETMELERİNİN KAYIT VE ONAY İŞLEMLERİNE
DAİR YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, gıda işletmelerinin kayıt veya onay işlemlerine dair usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

- Kurban bayramında kesim yapılan yerler,
- Köylerdeki kişisel ihtiyaç amaçlı kesim yerleri,
- Kişisel tüketim amacıyla birincil üretim yapılan yerler,
- Kişisel tüketim amacıyla gıdanın hazırlandığı, işlendiği ve depolandığı yerler,
- Gıdanın; geçici olarak, zaman zaman ve küçük ölçekte kermes, kültürel etkinlikler gibi bireysel gönüllüler tarafından yardım amaçlı hazırlandığı, depolandığı ve sunulduğu yerler, haricindeki gıda işletmelerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 22, 30 ve 31 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) 5996 sayılı Kanunun 3 üncü maddesindeki tanımlara ilave olarak bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan tanımlar da geçerlidir.

(2) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- Kanun: 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununu,
- İşletme kayıt belgesi ve numarası: İstenilen bilgi ve belgeleri tamamlanmış kayıt kapsamındaki gıda işletmelerine yetkili merci tarafından verilen belgeyi ve bu belge üzerinde yer alan, Ek-6'da belirtildiği şekilde kodlanacak olan harf ve rakamlardan oluşan belge üzerindeki numarayı,
- İşletme onay belgesi: İstenilen bilgi ve belgeleri tamamlanmış ve yerinde yapılan resmi kontrol sonucu uygun bulunan onay kapsamındaki gıda işletmesinin faaliyete geçmesi için yetkili merci tarafından verilen, iptal edilebilen veya askıya alınabilen Ek-9'da yer alan belgeyi,
- İşletme onay numarası: İşletme onay belgesi ve şartlı onay belgesi üzerinde yer alan ve Ek-12'de belirtilen şekilde kodlanan numarayı,
- İşletme şartlı onay belgesi: İstenilen bilgi ve belgeleri tamamlanmış ve yerinde yapılan resmi kontrol sonucu bina, altyapı ve ekipman şartlarını karşıladığı belirlenen gıda işletmesine faaliyete geçmeden önce ve onay belgesi verilmeye kadar geçerli olan Ek-8'de yer alan belgeyi,
- Gıda işletmesi: Kâr amaçlı olsun veya olmasın kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişiler tarafından işletilen, gıdaların üretildiği/işlendiği/muhafaza edildiği/depolandığı/dağıtıldığı/nakledildiği/satıldığı/servis edildiği herhangi bir aşaması ile ilgili herhangi bir faaliyeti yürüten işletmeyi,
- Tesis: Bir gıda işletmesindeki herhangi bir birimi,
- Yetkili Mercii: Bu Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemlerin yürütülmesinde Bakanlık İl Müdürlüğünü, İl Müdürlüğünce yetki verilmesi halinde Bakanlık İlçe Müdürlüğünü, bu iş ve işlemlerin tetkik ve denetiminde Bakanlığii, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıtlı Gıda İşletmeleri, Kayıt Usul ve Esasları

Kayıtlı gıda işletmeleri

MADDE 5 – (1) Ek-1'de belirtilen işletmeler dışında kalan diğer işletmeler kayıt kapsamındadır.

(2) Gıda işletmecileri, kayıt kapsamındaki işletmelerini, ilgili kurumdaki İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı aldıktan sonra işletme kayıt işlemlerini yaptırmak üzere, en geç otuz gün içerisinde yetkili mercie başvurmak ve başvuru tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde kayıt işlemlerini tamamlamak zorundadırlar.

Kayıt usul ve esasları

MADDE 6 – (1) Gıda üreten işletmeciler Ek-3'teki, perakende işletmecileri Ek-2'deki bilgi ve belgelere ilave

olarak bu Yönetmeliğin Ek-4'ünde yer alan işletme kayıt belgesi beyannamesi ile birlikte yetkili mercie başvururlar.

(2) Yetkili merci, dosyayı başvuru tarihinden itibaren on beş iş günü içerisinde inceler. Dosyadaki bilgi ve belgelerin eksiksiz ve doğru hazırlanmış olması durumunda, gıda işletmelerine yetkili merci tarafından bu Yönetmeliğin Ek-5'inde yer alan işletme kayıt belgesi Ek-14'te yer alan faaliyet işkolları belirtilerek düzenlenir.

(3) Dosyadaki bilgi ve belgelerin eksik veya yanlış hazırlanmış olması durumunda, eksiklik veya yanlışlık belirtilerek dosya, resmi yazı ile başvuru sahibine iade edilir.

(4) İşletme kayıt belgesi; üzerinde yazılı ticaret unvanı, gerçek ve tüzel kişi, işletme adresi ve faaliyet konusu için geçerlidir. Bu bilgilerden herhangi birinin değişmesi durumunda kayıt belgesi geçerliliğini kaybeder. Gıda işletmecisi, değişiklik durumlarında ilgili bilgi ve belgeler ile işletme kayıt belgesinin aslını bir dilekçeye ekleyerek en geç üç ay içerisinde yetkili mercie yazılı başvuruda bulunur. Yetkili merci tarafından ilgili değişiklik yapılarak işletme kayıt belgesi yeniden düzenlenir.

(5) Gıda işletmecileri faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını durdurmaları durumunda, bu durumu üç ay içerisinde yetkili mercie bildirmek ve yetkili merciin işletmeyle ilgili güncel bilgilere sahip olmasını sağlamak zorundadır.

(6) Gıda işletmecisi;

a) İşletme kayıt belgesinin kaybolması halinde ülke genelinde veya yerel yayım yapan gazetelerden birine kayıp ilanı vermek suretiyle belgenin geçersizliğinin ilan edildiği gazetenin aslını,

b) İşletme kayıt belgesinin okunamayacak şekilde tahrip olması hâlinde ise tahrip olmuş belgenin aslını, dilekçeye ekleyerek yetkili mercie başvurur. Yetkili merciin uygun bulması halinde işletme kayıt belgesi yeniden düzenlenir.

(7) Bakanlık kayıtlı gıda işletmeleri için liste oluşturur ve bu listeleri güncel tutar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Onaya Tabi Gıda İşletmelerinin Onay Usul ve Esasları

Onaya tabi gıda işletmeleri

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan onaya tabi gıda işletmeleri faaliyete geçmeden önce şartlı onay belgesi, daha sonra onay belgesi almak zorundadırlar.

Onay usul ve esasları

MADDE 8 – (1) Gıda işletmecileri, onaya tabi işletmelerine onay almak üzere bu Yönetmeliğin Ek-7'sinde belirtilen bilgi ve belgeler ile yetkili mercie başvururlar.

(2) Yetkili merci, başvuru dosyasını başvuru tarihinden itibaren on beş iş günü içerisinde inceler;

a) Bilgi ve belgelerin eksik veya yanlış hazırlanmış olması durumunda, yetkili merci tarafından eksiklikler resmi yazı ile başvuru sahibine bildirilir. Eksiklikleri bir ay içerisinde tamamlanmayan dosya başvuru sahibine iade edilir.

b) Bilgi ve belgelerin tamamlanması ve doğru olması durumunda yirmi iş günü içerisinde kontrol görevlileri tarafından Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen hükümler ile Gıda Hijyeni Yönetmeliği ve Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğinde yer alan bina, alt yapı ve ekipman gerekliliklerine ilişkin hükümlere uygunluğu açısından işletme yerinde resmi kontrole tabi tutulur.

(3) Yerinde yapılan resmi kontrol sonucunun uygun olması halinde gıda işletmesine Ek- 8'deki işletme şartlı onay belgesi ve işletme onay numarası verilir.

(4) İşletme, işletme şartlı onay belgesi ve işletme onay numarasının verilmesinden sonraki üç ay içerisinde gerçekleştirilen yerinde ikinci bir resmi kontrolde;

a) Gıda işletmesinin, Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen hükümler ile birlikte Gıda Hijyeni Yönetmeliği, Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği, Hayvansal Gıdaların Resmi Kontrollerine İlişkin Özel Kuralları Belirleyen Yönetmelik ile Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelikte geçen hükümleri karşıladığının belirlenmesi durumunda, işletme şartlı onay belgesi, Ek-9'daki işletme onay belgesine çevrilir.

b) İşletmede belirgin bir ilerleme kaydedilmiş olmasına rağmen dördüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen mevzuat hükümlerinin tam olarak karşılanmadığının belirlenmesi durumunda, yetkili merci işletmenin şartlı onay süresini uzatabilir. Ancak şartlı onay süresi toplamda altı ayı geçemez.

1) Şartlı onayın uzatılması için verilen süre veya sürelerin sonunda işletmenin, dördüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen mevzuat hükümlerini tam olarak karşıladığının belirlenmesi durumunda işletmeye verilmiş olan işletme şartlı onay belgesi, işletme onay belgesine çevrilir.

2) Uzatılan şartlı onay süresinin sonunda yapılan resmi kontrolde işletmenin, dördüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen mevzuat hükümlerini tam olarak karşılamadığının yetkili merci tarafından belirlenmesi durumunda işletme şartlı onay belgesi iptal edilir ve işletmenin faaliyeti durdurulur.

(5) Ülkemiz bayrağı taşıyan dondurucu üniteye sahip gemiler ile fabrika gemileri için verilecek şartlı onay süresi toplamda on iki ayı geçemez.

(6) Bakanlık onaylı işletmeler için listeleri oluşturur, listeleri güncel tutar ve Ek-13'te yer alan şekli ile yayınlar.

İşletme onay belgesinin ve numarasının geçerlilik şartları

MADDE 9 – (1) Yetkili merci resmi kontrolleri yürütürken işletmenin onay şartlarını gözden geçirir.

(2) Onaya tabi gıda işletmesinin onay şartlarının devam etmediğinin tespit edilmesi durumunda;

a) Yetkili merci tarafından, insan sağlığı ve gıda güvenilirliği açısından tehlike oluşturan ve acil tedbirleri gerektiren durumlar dışında tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için gıda işletmecisine altı ayı aşmamak üzere süre verilir. Verilen süre sonunda uygunsuzlukların giderilmemesi durumunda işletmenin onayı askıya alınır veya uygunsuzluğun olduğu bölümün faaliyeti durdurulur. Onayı askıya alınan işletmenin veya faaliyeti durdurulan bölümün uygunsuzlukları bir yıl içerisinde giderilmediği takdirde verilen işletme onay belgesi ve işletme onay numarası yetkili merci tarafından iptal edilir.

b) Yetkili merci, insan sağlığı ve gıda güvenilirliği açısından tehlike oluşturan ve acil tedbirleri gerektiren eksiklikler tespit ederse işletmenin onayını askıya alır veya uygunsuzluğun olduğu bölümün faaliyetini durdurur. Onayı askıya alınan işletmenin veya faaliyeti durdurulan bölümün uygunsuzluklarının bir yıl içerisinde giderilmemesi halinde verilen işletme onay belgesi ve işletme onay numarası yetkili merci tarafından iptal edilir.

c) Onayı askıya alınan gıda işletmesi faaliyet gösteremez.

(3) İşletme onay belgesi; üzerinde yazılı olan ticaret unvanı, gerçek veya tüzel kişi, işletme adresi ve faaliyet konusu için geçerlidir. Bu bilgilerden herhangi birinin değişmesi durumunda işletme onay belgesi geçerliliğini kaybeder. Gıda işletmecisi, değişiklik durumlarında gerekli bilgi ve belgelerle birlikte işletme onay belgesinin aslını bir dilekçeye ekleyerek üç ay içerisinde yetkili mercie başvurur. Yetkili merci, uygun görmesi durumunda onay belgesini yeniden düzenler.

(4) Gıda işletmecisi,

a) İşletme onay belgesinin kaybolması halinde ülke genelinde yayım yapan gazetelerden birine zayi ilanı vermek suretiyle belgenin geçersizliğinin ilan edildiği gazetenin aslını,

b) İşletme onay belgesinin okunamayacak şekilde tahrip olması hâlinde ise tahrip olmuş belgenin aslını dilekçeye ekleyerek yetkili mercie başvurur. Yetkili merciin uygun bulması halinde işletme onay belgesi yeniden düzenlenir.

(5) Gıda işletmecisi, faaliyetinin tamamını veya bir kısmını durdurduğunu üç ay içerisinde yetkili mercie bildirmek zorundadır. Gıda işletmecisi, işletmesinin tamamını veya bir kısmını yeniden faaliyete geçirmek istemesi durumunda yetkili merci tarafından yerinde resmi kontrol yapılır ve uygun bulunması halinde işletmenin tamamının veya bir kısmının faaliyetine izin verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çalıştırılması Zorunlu Personel

Çalıştırılması zorunlu personel

MADDE 10 – (1) Gıda işletmelerinde, çalıştırılması zorunlu olan personel ile ilgili aşağıdaki hususlar uygulanır.

a) Çalıştırılması zorunlu personelden meslek odası bulunan meslek mensubu, bağlı olduğu meslek odasından ilgili işletmede çalıştığına dair belge alacaktır. Meslek odası bulunmayan meslek mensupları için gıda işletmecisi ile yapacağı sözleşme aranacaktır. Kamu kurumlarında çalışanlarda bu belge yerine kurum amiri tarafından imzalı görevlendirme yazısı aranır.

b) Gıda işletmecisi, üretimin nevine uygun en az lisans düzeyinde eğitim almış ise kendi işletmesinde zorunlu personel olarak çalışabilir.

c) Gıda işletmecisi, işletmesindeki her faaliyet için ayrı ayrı personel çalıştırabileceği gibi sadece bir personel de çalıştırabilir. Sadece bir personel çalıştırılması durumunda tüm faaliyetlere uygun meslek mensubu personel istihdam edilir.

ç) Gıda işletmecisi aynı adreste birden fazla faaliyet göstermesi durumunda tüm faaliyetlerde kullanılan alet ekipmanının toplam motor gücü, 30 beygir gücünün üzerinde veya çalıştırdığı toplam personel sayısı on kişiden fazla ise çalıştırılması zorunlu olan personeli istihdam etmek zorundadır.

d) Çalıştırılması zorunlu olan personelin herhangi bir sebeple işten çıkarılması veya çıkması durumunda, gıda işletmecisi bu durumu ve yeni personel ile ilgili bilgi ve belgeleri yetkili mercie vermek zorundadır.

e) Gıda işletmecisi, işletmenin faaliyette bulunduğu çalışma gün ve saatlerine göre zorunlu personel istihdam etmek zorundadır. Gıda işletmesinde çalışan zorunlu personel, işletmenin faaliyette bulunduğu çalışma gün ve saatleri içerisinde başka bir işte çalışamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Resmi Veteriner Hekim, Yetkilendirilmiş Veteriner Hekim ve Resmi Yardımcı Görevlendirme

Görevlendirme

MADDE 11 – (1) Yetkili merci, kesimhanelere, parçalama tesislerine ve av hayvanı işleme tesislerine şartlı onay verilmesini takiben;

a) Kesimhanelere, her vardiya için en az bir resmi veya yetkilendirilmiş veteriner hekim görevlendirir.

b) Parçalama tesisleri ve av hayvanı işleme tesislerine; çalışma saatleri, vardiya sayısı ve kapasiteleri dikkate alınarak en çok dört işletmeye bir resmi veya yetkilendirilmiş veteriner hekim görevlendirir.

c) Kesimhane ile parçalama tesisinin aynı adreste faaliyet göstermesi halinde her iki tesise de aynı resmi veya yetkilendirilmiş veteriner hekimi görevlendirebilir.

(2) Yetkili merci, Hayvansal Gıdaların Resmi Kontrollerine İlişkin Özel Kuralları Belirleyen Yönetmelik uyarınca, gerekli faaliyetleri yerine getirebilecek özelliklere sahip olan resmi yardımcısı, resmi veteriner hekimin otoritesi ve sorumluluğu altında çalıştırmak üzere kesimhanelerde görevlendirebilir.

(3) Gıda işletmecisi veya yetkili merci tarafından faaliyeti durdurulan bir işletmede daha önce görevlendirilmiş olan resmi veya yetkilendirilmiş veteriner hekim yetkili merci tarafından geri çekilir. İşletmenin yeniden faaliyete geçirilmek istenmesi ve yerinde yapılan resmi kontrol sonucunda uygun bulunması halinde, işletmeye yeniden resmi veya yetkilendirilmiş veteriner hekim görevlendirilir.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İstisnai hükümler

MADDE 12 – (1) Aşağıda belirtilen gıda işletmeleri için ilgili kurumlardan usulüne göre alınan izin belgesi/kayıt çıktıları işletme kayıt belgesi yerine kabul edilir.

a) Çadır, büfe ve seyyar satış araçları gibi taşınabilir ve/veya geçici gıda işletmeleri.

b) Üreticisi tarafından küçük miktarlardaki birincil ürünlerin son tüketiciye veya son tüketiciye doğrudan satışını yapan yerel perakendecilere doğrudan arz eden yerler.

c) Üreticisi tarafından çiftlikte kesilen kanatlı ve tavşanımsı etlerini, küçük miktarlarda ve çiğ et olarak son tüketiciye veya son tüketiciye doğrudan satışını yapan yerel perakendecilere doğrudan arz eden yerler.

ç) Yaban av hayvanları veya yaban av hayvanı etlerini küçük miktarlarda son tüketiciye veya son tüketiciye doğrudan satışını yapan yerel perakendecilere doğrudan arz eden avcılar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen izin belgesi/kayıt çıktıları talep edilmesi halinde Bakanlığa ibraz edilmek zorundadır.

Diğer hükümler

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında verilen işletme kayıt ve onay belgeleri tek başına sınai faaliyet yapılmasına izin vermez. İşletme kayıt ve onay belgelerinin geçerli olabilmesi için işyeri açma ve çalışma ruhsatının bulunması zorunludur. Bu ruhsatın herhangi bir nedenle iptal edilmesi halinde işletme kayıt ve onay belgelerinin geçerliliği kendiliğinden sona erer.

(2) Gıda işletmelerine Kanun kapsamında verilen işletme kayıt ve onay belgeleri diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilecek izin veya ruhsatların alınması mükellefiyetini ortadan kaldırmaz.

(3) Gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemelerin üretim izni belgeleri tüm sonuçlarıyla iptal edilmiştir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımından önce çalışma izin belgesi, çalışma izni ve gıda sicili belgesi veya bu belgelere eşdeğer belge olarak faaliyet gösteren onaya tabi gıda işletmeleri, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 31/12/2012 tarihine kadar bu Yönetmeliğe göre onay belgesi almak zorundadır. Ancak, 31/12/2012 tarihine kadar onay belgesi alamayacak gıda işletmecisi, işletmesinin modernizasyonuna dair planlar ile modernizasyonun hangi tarihte ve hangi aşamalardan sonra tamamlanacağına dair bilgileri yetkili mercie sunar. Bu işletmeler, modernizasyon planını vermeleri halinde bu süre 31/12/2013 tarihine kadar uzatılabilir. Yetkili merci, gıda işletmecisinin bu planı vermemesi veya modernizasyon planında yer alan tarih ve aşamalara uymaması durumunda işletmenin faaliyetini durdurur.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımından önce çalışma izni ve gıda sicili belgesi, kayıt belgesi veya bu belgelere eşdeğer belge almış ve halen faaliyet gösteren kayıt kapsamındaki gıda işletmeleri, bu belgelerini en geç 31/12/2013 tarihine kadar bu Yönetmelikteki kayıt belgesi ile değiştirmek zorundadır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.